LA VANGUARDIA

# L'efecte capitalitat

2 nov. 2019 +1 más

Cada vegada que es fan públiques dades econòmiques sobre el pes de cada comunitat en el conjunt del PIB espanyol, es produeix una excitació periodística, molt especialment a la premsa de la capital, per veure si finalment, com succeeix en el PIB per càpita, Madrid supera Catalunya i acaba d'aquesta manera amb el que sembla considerar-se una excepció incòmoda. L'evolució de les últimes dècades fa preveure que no tardarem gaire a veure el sorpasso perquè l'estructura de l'economia catalana, amb un pes determinant del sector industrial i de l'exportació, és molt més sensible als cicles econòmics que no pas la madrilenya pel motius que s'esmenten tot seguit. Els experts es limiten a justificar-ho apel·lant a l'efecte de la capitalitat, que dit amb altres paraules vol dir la forta atracció que exerceix el poder polític per moltes empreses i iniciatives econòmiques: empreses de serveis regulats, finances, empreses vinculades a l'obra pública i a les concessions... Tot això afegit a l'enorme pes que en les economies occidentals te l'Administració de l'Estat, més encara en els de tradició centralista.

L'efecte capitalitat, que es dona també en altres economies, s'assumeix com un fenomen natural, pràcticament inevitable, que configura espontàniament una economia de serveis i d'alt valor afegit que li permet ignorar, com és el cas de Madrid, tots els requeriments clàssics de localització, com són la ubicació o la proximitat als centres de consum i de comunicació i incorporar-hi a aquesta lògica el disseny de les polítiques públiques d'inversió destinades a potenciar-lo.

És assumible que l'efecte capitalitat expliqui una part de l'evolució de la renda i la riquesa de les capitals, però resulta més complicat d'explicar que l'increment de renda en termes relatius s'hi concentri pràcticament d'una forma exclusiva.

Si observem el PIB per càpita dels últims quaranta anys ens adonarem que pràcticament no hi ha variacions substancials en el nivell relatiu de les comunitats autònomes, en el sentit que totes les que estaven per sota la mitjana espanyola l'any 1980 ho continuen estant, a les quals s'hi han afegit d'altres que no ho estaven, singularment el País Valencià. Les que s'ubicaven a sobre (País Basc, Navarra, Catalunya, Madrid i les Balears) també mantenen, amb tendència a la baixa exceptuant les regides pel concert, la seva posició. La principal variació és que Madrid es dispara, de manera que amb un 35% de renda per sobre la mitjana espanyola es col·loca com la comunitat més rica de l'Estat i molt lluny de la que presentava fa quatre dècades.

Aquestes dades obligarien a una anàlisi crítica de les polítiques públiques que eviti cronificar una situació que ha tingut uns efectes molt limitats en l'anivellament i convergència de rendes territorials i, en canvi, potencia els efectes absorbidors de la gran capital.

> En quaranta anys, Madrid s'ha disparat i és la comunitat més rica